

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ЕКОНОМІКО-ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ



ЗБІРНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ  
30 листопада – 1 грудня 2006 року

*ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СТРАТЕГІЇ  
РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ*

Херсон - 2006

Рекомендовано до друку Вченою радою  
Херсонського державного університету

**Формування сучасної стратегії розвитку підприємництва в Україні: Зб.**  
наук.-метод. праць. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. – 273 с. Видавництво  
друкарня “Графіка”, пр. Ушакова, 48, оф.7

Збірник присвячено формування сучасної стратегії розвитку підприємництва в  
Україні на глобальному та регіональному рівнях.

Висновки і пропозиції, викладені у збірнику, знайшли відображення у  
матеріалах і виступах авторів під час роботи Всеукраїнської науково-практичної  
конференції у листопаді 2006 року в м. Херсоні.

Для вчених, викладачів, аспірантів, студентів, фахівців у галузі економіки,  
права, спеціалістів державних і місцевих органів управління.

**Редакційна колегія:** Журлов А.М. (доктор економічних наук, професор),  
Мамуль Л.О. (доктор економічних наук, професор), Тюхтенко Н.А. (кандидат  
економічних наук, доцент, декан економіко-юридичного факультету, зав. кафедри  
економічної теорії ХДУ), Демченко О.Г. (кандидат економічних наук, доцент, зав.  
кафедри економіки підприємства ХДУ), Задорожня Н.О. (кандидат філософських  
наук, доцент, зав. кафедри теорії держави та права ХДУ), Стратонов В.М.  
(кандидат юридичних наук, професор, зав. кафедри галузевого права ХДУ).

**Відповідальний за випуск:** декан економіко - юридичного факультету  
Тюхтенко Н.А.

**Технічний редактор:** Мельникова К.В.

оцінки численних консалтингових фірм, що регулярно відстежують інвестиційний клімат в багатьох країнах світу. Однак оцінки даються поза Україною і без участі українських експертів, представляються малодостовірними, а можливо і упередженими. Тому необхідно створити свою систему оцінювання інвестиційного клімату країни і її окремих регіонів, яка б забезпечувала процес інвестування пріоритетних галузей та видів виробництва.

Для кардинального збільшення інвестиційних ресурсів слід максимально використовувати позитивний досвід постсоціалістичних та розвинених капіталістичних країн.

*Список використаних джерел:*

1. Бутко М. «Інвестиційний аспект підвищення конкурентоспроможності економіки»//Економіка України, 2005, №4, С. 30-35;
2. Габдицький А. «Основні тенденції міжнародних інвестиційних процесів»// Статистика України – 2003, №1, С. 51-53;
3. Юрій С.І., Іващук І.О. «Активізація інвестиційної діяльності на регіональному рівні»//Фінанси України, 2000, №4, С. 106-113;
4. Козик В.В. Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник – 6-те видання, стер. – Знання, 2006, С. 201-215;
5. Колот І.П. та ін. «Регіональна інвестиційна політика: проблеми та перспективи» - Х: Модель всесвіту, 2000
6. Самсопенко Л. «Формувати сприятливий інвестиційний клімат»// Урядовий кур'єр – 2003, від 10 червня
7. [www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)
8. [www.ukrstat.com.ua](http://www.ukrstat.com.ua)

## **РЕГІОН ЯК СФЕРА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**Мохненко А.С.** - к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства ХДУ

Характерною тенденцією сучасного етапу розвитку малого підприємництва в Україні є його регіональна орієнтація. Вона пов'язана з наступними обставинами.

По-перше, малий бізнес через обмеженість масштабів діяльності, відносно невеликих ринків ресурсів і збуту, а також інших специфічних особливостей спрямований в основному на задоволення місцевих потреб в товарах і послугах.

По-друге, розширення повноважень регіонів України призводить до

збільшення ролі малого підприємництва в реструктуризації регіональної економіки, підвищенні зайнятості і рівня життя в регіонах.

Крім цього, вибір напрямів і видів діяльності для малих фірм значною мірою зумовлюється економічними, географічними і кліматичними умовами районів їх майбутнього функціонування.

І, нарешті, значне посилення міжрегіональних відмінностей в доходах населення, що є відмінною рисою сучасного етапу економічного розвитку нашої країни, робить суттєвий вплив на формування попиту на продукцію малих фірм.

Можливо наступним чином визначити економічне значення малого підприємництва в регіональному розвитку:

- створення сприятливих передумов для працевлаштування частини робочої сили, що вивільняється з великого бізнесу, і соціально незахищених верств населення, поступовий перехід у ранг основного роботодавця в регіоні;
- використання місцевих джерел сировини;
- більш рівномірне насичення попиту на товари, особливо тих, які не підлягають тривалому транспортуванню;
- вирівнювання умов життя в населених пунктах різних масштабів;
  - прискорення демонополізації і створення конкурентного середовища на основі оптимізації розмірної структури ринкових суб'єктів;
  - включення у виробництво частини матеріальних і фінансових ресурсів населення регіону;
  - забезпечення значної частини надходжень регіонального і місцевих бюджетів;
  - розширення інноваційної активності в регіоні;
  - освоєння зовнішніх ринків збуту і зростання зовнішньоекономічної діяльності в регіоні.

Існує два основні шляхи регіонального розвитку: екзогенне і ендегенне.

В першому випадку економічне зростання здійснюється переважно за рахунок зовнішніх джерел інвестицій, у тому числі, і зарубіжних, ззовні зумовлюються і сфери їх прикладення.

Останні дослідження показують, що в довготривалому плані зарубіжні інвестиції призводять до зменшення темпів економічного розвитку країни. Це відкриття

(твердження) узгоджується з теорією залежності, згідно з якою положення країни в світовому розподілі праці є головною причиною її розвиненості або слабкої розвиненості.

Іншими словами, іноземний капітал, вкладений у великомасштабні операції, прагне підтримувати більшою мірою інтереси розвинених, ніж країн, що розвиваються. Наплив іноземного капіталу може привести до збільшення експорту товарів у розвинених країнах, в якому вони мають потребу для досягнення економічного зростання в довготривалому плані.

У другому випадку йдеться про внутрішні джерела розвитку регіональної економічної системи. Такий підхід передбачає максимально ефективне використання всіх складових внутрішнього потенціалу території: природних, фінансових і людських ресурсів.

Високий потенціал регіонів України, з одного боку, і неможливість залучення достатніх фінансових ресурсів від іноземних інвесторів, з другого боку, зумовлюють вибір ендогенного шляху розвитку регіонів.

Проте світовий досвід свідчить, що спонтанний ендогенний розвиток відбувається украй рідко, він повинен стимулюватися державою. При цьому серед методів стимулювання одне з провідних місць належить підтримці малого підприємництва. Це пов'язано як з розглянутими особливостями малого підприємництва, так і з тією обставиною, що великі і середні фірми в меншій мірі відчують потребу в керованому розвитку, вони мають значний потенціал до саморозвитку. Більш того, серйозне втручання в діяльність великих корпорацій означало б відхід від принципів ринкової економіки.

*Список використаних джерел :*

1. Мохненко, А.С. Соціальна характеристика діяльності підприємств малого бізнесу / А.С. Мохненко // Таврійський науковий вісник. – Херсон, 2001. – № 17. – С. 179-186.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ У СВІТОВІЙ ПРАКТИЦІ Дмитренко Н.М.....	70
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ Євтухова С.М.....	72
УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ ПЕРЕВІЗНИКОМ-МОНОПОЛІСТОМ Кобець В.М.....	74
РОЛЬ НЕФТЕГАЗОВОЇ СОСТАВЛЯЮЩЕЙ В ПРОЦЕСАХ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В МИРОВОЕ ХОЗЯЙСТВО Кобец Наталья.....	87
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ Ковальов В.В. ....	93
СТРУКТУРА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА Кузьменко О.М.....	95
ПРОЦЕС КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ Кучер Наталія.....	98
ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАУКИ ТА ОСВІТИ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОСОЮЗУ Леонов В.Є. ....	100
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФОНДОВОГО РИНКУ (ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ) Лубніна Ірина.....	104
ТАРГЕТУВАННЯ ІНФЛЯЦІЇ ЯК ОДИН З ЕФЕКТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ РЕГУЛЮВАННЯ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ КРАЇНИ Мельникова К.В.....	107
МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ У КОНЦЕПЦІЇ ВІДНОСИН Місяк Юлія.....	115
ВПЛИВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ АКТИВНІСТЬ Михайлова В.О.....	120
РЕГІОН ЯК СФЕРА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Мохненко А.С.....	125